

Universitätsbibliothek Paderborn

Rev. P. Francisci Josephi à Rodt Capuccini Anterioris Austriæ Provinciæ. Opus ...

Planctvs Ecclesiæ Et Animæ - Super Caput Primum Lamentationum
Jeremiæ Prophetæ. Allegorice, Et Moraliter Expositus, & Distributus In
Discursus LII. Concionatorios Quadragesimales ... ; Scilicet Liber Vitæ, Et
Excessvs Amoris ...

Rodt, Franz Joseph von

Campoduni, 1680

Discursus XXXII. Fuit misericordiæ, quòd Deus hominem in statu lapso
fecit mortalem, ut à torcularibus miseriarum liberationem citiùs sperare
posset.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52659)

DISCVRSUS XXXII.

Samech.

Torcular calcavit Dominus, Virgini filia
Sion. Thren. 1. v. 15.

DE ANIMA.

Misericordia fuit, quòd Deus hominem, post
lapsum, fecit ipse mortalem, ut à torcu-
larium horum pressura liberetur.

Octuagesimus psal-
mus, in finem pro Tor-
cularibus, filijs chore,
interibitur, cum ta-
men noter S. Augustinus, ni-
hil in ejus contextu vel de præ-
lo, vel de fiscinis, vel de lacu,
vel de instrumentis, aut ædifi-
cio torculari memorari. Unde
(ait Augustinus) non dubitatur
esse alia torcularia, quæ nos hic qua-
rere, & intelligere voluit spiritus
Dei. Nempe ipsas pressuras,
tribulationes, quibus (licet ad
suam salutem) in hac vita con-
teruntur, & comprimuntur ho-
mines; & quidem tales ac tan-
ta sunt hæ pressuræ, ut merito
sub ipsis mortales miseri, & af-
flicti gementes, exclament: psal. 88.
quam dilectâ tabernacula tua Domi-
ne virtutum, concupiscit, & deficit
anima mea in atria Domini. Erant
in tabernaculis quibusdam, id est, in
torcularibus [exponit præfatus
Doctör] sed desiderabat alia taber-
nacula, ubi nulla pressura est. Nec
magis suspirat anima illorum
supernorum tabernaculorum
dulcem refocillationem, quàm
inferiorum horum torcularium
excussionem, unde vitam, &
cum pressura vitam non pro-
longari, sed abbreviari deside-
rat.

S. Aug. in
psal. 83.Torcu-
laria, sunt
mundi
pressura.Vt libera-
tionis spes
esset.

L. 12.

rat.

*Deus nos
fecit mor-
tales.*

rat, etiã inter alia divina bene-
ficentia munera, hoc conume-
rans, quod (ut è tantis, & tam
innumeris torcularium horum
pressuris celerem liberationem
sperare anima posset) ipsum
corpus fecerit corruptibile, at-
que mortale.

II. Ex qua, unumquodque com-
positum, materia constat, in
eamdem etiam resolvitur; ima-
go ex auro fusa, in auream ite-
rum massam defluit in igne, æ-
rea in as, &c. Nix ex aqua,
combinata, vel sal, in aquam ite-
rum resolvitur, &c. Sic ho-
mo, quia ex terra, & pulvere
formatus est, in pulverem ejus
corpus, & terram revertetur,

*Gen. 3. v.
19.*

*Inobedi-
entia Ada
morte pu-
nita.*

*Post sta-
tum lap-
sum,*

*quia pulvis es, & in pulverem rever-
teris. Septuaginta legunt: quia
terra es, & in terram ibis. Digi-
na hæc, & rigorosa fuit inobe-
dientia Prothoplastorum no-
strorum pœna, in omnes poste-
rotransfusa, & siquidem ho-
mini post lapsum adhuc plena
inhabitandi Paradisi facultas,
& expers omnis laboris vita, ac
antiqua terræ frugalitas, anima-
lium obedientia, sanitatis con-
tinuatio, à fame, siti, frigore,
& æstu exemptio fuisset con-
cessa, dura, & insupportabilis
hæc generi humano videri po-
terat sententiæ fulminatio de
morte. Sed ex suppositione,
quod post lapsum tota Adami
posteritas terram spinis horri-*

dam, à Paradiso voluptatis exi-
lium, panem in sudore vultus
lucrandum, creaturarum re-
bellionem, famis, sitis, frigo-
ris, & æstus molestiam, mor-
borum languores, & in pecca-
tum pronitatem experta sit,
concludit optimè, & docet ex
Platino Rupertus Abbas: *Mise-
ricordia Dei fuisse, quod hominem
fecit mortalem, ne perpetuus crucia-
retur huius vitæ arumnu, sub pres-
sura torcularium.*

Pressuram horum torculari-
um abundè fuerat expertus Pa-
triarcha Jacob de una miseria
& pressura in aliam jactatus,
quare non sine causa, à Rege
Ægyptio de vitæ suæ atate re-
quiritus respondit: *Dies peregrina-
tionis meæ, centum et viginti anno-
rum sunt, parvi, & mali. Parvos
dies suos dixit, quia respectu
majorum suorum [qui ad 200.
300. & 500. annos, & ultra,
vitam suam protraxerant] pau-
ci erant: mali autem erant, ex
multis & varijs, quas perpessus
fuerat, pressuris. Nam impri-
mis magnas à proprio fratre suo
germano perpessus persecutio-
nes, si salvare vitam vellet, è
paterna domo exulare, & in
Mesopotamiam abire coactus
fuit. Secundò, in domo soce-
ri sui Labani, quos non labores
sustinuit durante illa viginti an-
norum durâ servitute? *die noctu-
que, æstu urebar, & gelu.* Tertiò,
quan-*

*Mors sui
beneficentia*

*Apud Cor-
nelium
hic v. 19.*

III.

*Gen. 47.
9.*

*Pressura
Parr. 16.
cabi.*

*1. Perse-
curio E-
sæ.*

*2. Labani
in domo
Saceri.*

1. *Occur-* quantum concepit timorem è
sus Esau Melopotamia recedens, dum
armati. exacerbatum fratrem cum qua-
 dringentis armatis viris, ad de-
 lenda tota domū suā, sibi obvi-
 um haberet? Quartò magnis
 4. *Lapsus* premebatur angustijs Jacob ob
Dina. curiosam filiam suam Dinam ig-
 nominiosè raptam, & secutas
 inde per filios suos cædes, quæ
 domum Jacobi continuo expo-
 nebant periculo, ne improvise
 5. *Mors* à Sichimitis obrueretur. Quin-
Rachelis. tò, non parum animum ejus af-
 fligebat immatura charissimæ
 6. *Stu-* uxoris Rachelis mors. Sextò,
prum Ru- nec minùs illum premebat infam-
ben. is ille à primogenito suo Ru-
 ben, cum paterni thori viola-
 7. *Tunica* tione, perpetratus incestus. Se-
Joseph. ptimò supra modum verò intima
 cordis acerbo vulneraverat
 dolore, intincta sanguine tu-
 nica charissimi filij sui Josephi,
 à fera pessima (uti putabat) de-
 8. *Benia-* vorati. Octavò, senectute &
min objes. arumnis jam pene confectum
 Jacobi animum cruciabat sa-
 vissimè, in captivitate detentus
 Simeon, cum dilectissimo
 Beniamino obsidè, dum ex Æ-
 gypto aveherentur frumenta.
 Nonò, malorum ultimum fuit,
 quòd in gravi sua senectute, re-
 linquere patriam suam terram
 Chanaan, & in Ægyptum tran-
 migrare fuerit coactus, tam gra-
 viter ferens, quòd ultimum su-
 um diem in terra alienigenarum
 claudere juberetur, ut saltem

ossa ibi non relinquenda, sed in
 patriam transferenda manda-
 ret. Utiq; pressuras, utiq; tor-
 tularia expertus fuerat Ja-
 cob in paucis, sed malis pere-
 grinationis suæ diebus; in hoc
 maximè divinæ obstrictus mise-
 ricordia, quòd se mortalem,
 & dies peregrinationis suæ pau-
 cos fecerit, ne perpetuis crucia-
 retur hujus vitæ arumnis, quid
 enim est diu vivere, nisi diu torque-
 ri? ait S. Augustinus.

Neque hæc fors in solum ce-
 cidit Patriarcham Jacob, sed vix
 erit, qui non totidem, aut plu-
 res vitæ suæ numeret arumnas,
 & afflictiones, ut bene cum illo
 Poëta devoto, sive canere, si-
 ve gemere possit,
*Quam mea per varios vita est exerci-
 ta casus
 Ut pila percussu pulsa repulsa ma-
 nis.*

Dum scilicet homo de affli-
 ctione, de miseria in miseriam
 instar pilæ jactatur, nullum, nisi
 cum fine vitæ, & miseriarum
 finem, & quietem sperans.
 Altis hoc deplorat suspirijs pa-
 tiens Propheta; *Homo natus de
 muliere, brevi vivens tempore, re-
 pletur multis miserijs. Breve tem-
 pus, sed brevis temporis multa
 miseria, si enim subtiliter conside-
 retur (ait in hunc locum Grego-
 rius) omne, quod hic agitur, pæna
 & miseria est. Nam etiam cor-
 pori nostro in suis deservire*
 L13 ne-

S. Aug. de
 verb
 Dom.
 serm. 27.

IV.

Replorur
 homo mib-
 serijs.

Iob. 14.

S. Greg.
 II. moral.
 c. 26.

necessitatibus miseria est: quod
famis, fri- contra frigus vestimenta con-
goris, in- quirantur, contra famem cibi,
firmitatis, contra æstum refrigeratio, quid
 nisi miseriæ genus est? Quod
 magnâ cautelâ corporis sanitas
 custodienda sit, custodita amit-
 tatur, amissa restauretur, restau-
 rata adhuc semper dubia, & pe-
 riculosa sit, *quid hoc aliud, quàm*
mortalis vitæ miseria? quod ami-
 cos amamus solliciti tamen de
 eorum jacturâ, aut offensione,
 quod timemus hostes, ab ijs mi-
 nus securi eosq; dulcib' verbis
 tanquã amicos lactamas, è con-
 tra verò etiã amicorum verba,
 tanquam averſo animo prolata,
 sinistra apprehendimus, quid
 aliud hoc, quàm pœna & miseria
 est? imò vero. (addit S. Gregorius)
 quod amissa celesti patriâ repulſus
 homo, delectatur exilio, gravatur curis,
 & tamen cogitare dissimulat,
 quàm grave sit, quod privatus est
 interno lumine, & tamen in hac
 vita, diu vult perpeti cecitatem
 suam, quid hoc aliud quàm de pœnâ
 veſtrâ, nata miseria est! Homo enim,
 natus de muliere, repletur
 multis miserijs.

Has satis agnoverunt ipsi etiã
 Philosophi Gentiles: si enim ex
 Aristotele quæramus, quid est
 homo? respondebit: homo est
 fortunæ lusus, inconstantia: imago,
 corruptionis speculum, temporis
 spoliolum, mancipium mortis,
 viator transiens. Si Plautum
 consulamus? est (in-

quiet) Pila, qua ludit Deus.

Hominem Seneca vocat, imbecillum
 corpus & fragile, nudum, inerme,
 alienæ opis indigens, ad omnem
 fortunæ contumeliam projectum.
 Corruptionis vinculum, viva mors,
 sensitivum cadaver, sepulchrum
 circumvertibile, velamen opacum;
 deprædicatur homo à Trismegisto;
 simulachrum, & tenuis umbra à
 Sophocle, umbra somnium à
 Pindaro, ab aliquo Philosopho,
 exul, & incola miseri mundi vocatur,
 quid enim jam est mundus,
 nisi scrinium dolorum, schola
 vanitatis, forum impostorum?
 Et si meum quoque liceat adde-
 re iudicium, quid mundus aliud,
 quàm *Miseriarum theatrum*, in
 quo actor homo in scenam
 prodiens, tragicam agit fabulam,
 à plorando inchoans Prologum,
 varijs casibus alternatos
 percurrit fortunæ actus, rara
 & brevia latitiâ habet intermedia,
 & dubium expectans
 mortis tremens Epilogum, exire
 trepidat, & diutius jactari
 miserijs non sustinet.

Advertit etiã S. Augustinus,
 quod vitæ suæ comœdiam à
 plorando incipiat homo: *puer*
 à ploratu incipit, nec videre potest
 Prophetæ calamitatis, lachrymæ sunt
 testes miseriæ, non adhuc loquitur,
 & jam propheta. Student nutrices
 cantando infantis mitigare ploratum,
 sed erubescant (ait præfatus)

Cecitas
 interna,
 miseria
 est.

V.

Homo
 quid?

Apud Cor-
 nelium
 Gen. 3. v.
 2.

Vita
 comœ-
 dia.

VI.

Apud S.
 Bonav. in
 Phares. l.
 1. c. 7.

A plorandi
 incipit
 vitæ.

tus

tus Doctor) cantatrices ibi non fle-
te, ubi infans, qui non est unius diei,
prædicat esse flendum, dum scilicet
tantas sibi, flendo prophetat mi-
serias.

Quæ enim non ærumnæ, mi-
seriæ, & labores parvulum ex-
pectant puerulum, donec è lu-
to facis extractus, eductus, &
educatus, seipso loqui, ambu-
lare, comedere & se vestire pos-
sit? quot non requirit labores,
& sudores, donec competen-
tem statui suo acquirat scienti-
am, & experientiam, sive in
artibus mæchanicis, sive libera-
libus, sive exercitijs equestri-
bus, sive militaribus. Et liqui-
dem summo eam labore compa-
raverit, quid habet amplius homo de
universo labore suo, quo laborat sub
sole? supple (ait Hugo) quàm la-
borem? laborem seminando, la-
borem merit. Omnium in hoc
mundo experientiam haurire
voluit Salomon, ut saltem er-
rando, & oberrando disceret;
in quo perfectam animi tran-
quillitatem posset invenire, sed
in omnibus expertus fuerat,
quod in his quoque esset labor, & af-
flictio, sive (ut Arabicus legit)
angustia spiritûs, in omni statu,
loco, & ætate nil nisi afflictio, &
angustia spiritûs & miseriarum
repletio, quibus anima plena,
easetiam in omnes effundit po-
tentias, angustiatatur enim me-
moria miseriarum appræhen-

sione, & recogitando præteri-
ta, jam perperla; pensando fu-
tura sustinenda, adhuc fortè
graviora, affligitur intellectus:
torquetur voluntas exortis in-
de timoris, spei, tristitiæ, &
aliarum passionum procellis,
animum miserè exagitantibus.
Verbo ut absolvam, repletur
miserijs. Hinc Bernardus, quid
non grave miseris, quibus & vivere septuag.
labor est?

Si ergo vivere labor, & vita
laboriosa est inter tot miserias,
quidni beneficium sit, vitam de-
disse homini mortalem, & bre-
vem? Quid optas ô homo? mul-
tos annos vivere? senescere? non at-
tendus, quia si senectutem optas veni-
re, hoc optas, de qua cum venerit,
conqueraris. Senectus enim ipsa
est morbus, & labor. Bene
monet Plinius: Natura brevitate
vitæ, nihil melius præstitit hominibus,
certam enim cum vita, finien-
dorum malorum spem habe-
mus. Notat quoque Lactanti-
us: hæc vita, quia brevis est, idcirco
& bonæius, & mala, brevia sint,
necesse est. Longè autem mala
in hac vita emergentia, præ-
ponderant bonis per mortem
cessantibus; parvi enim interest
bona hujus vitæ, varijs mixta,
& venenata amaritudinibus,
brevis esse finienda: magni verò
ponderis sunt mala, miseriarum,
& pericula vitam hanc comi-
tantia, præsertim si ipsas pec-
can-

Puerum
magna
expectant
miseria.

Eccl. i. v.
3.

Hugo
Card hic.

Omnis
potentia
repletur
miserijs.

Peri-
ser 2.

Vila

Plinius l.
7. c. 50.

Lactant.
6 de vero
cultu c. 6.

Brevis
vita, be-
nescium
est.

candi occasiones, & pronam ad vitia fragilitatem humanam contemblemur: Nam, teste Doctore mellituo, *quarid amplius vivimus, tantid plus peccamus: quarid est vita longior, tantid culpa numerosior: quod die namque cresunt male, & subtrahuntur bona. Assidue variatur homo per prospera & adversa, &c.*

S. Bern. meditat. c. 2.

Divi vere, diu peccare est.

Ecc1 7. r. 16.

Hugo hic

Cornelius hic.

vita vanitas.

Homo mortalitatem praesens.

Quidni itaque homo, & ipsa vita humana, vanitati similis esse dicatur? quam etiam vanitatem vocat Ecclesiastes: *hac quoque vidi in diebus vanitatis meae S. Bonav. & Hugo Card. legunt, Nativitatis meae, id est, in praesenti vita, exponit Hugo. Et quidem, vita praesens, vanitas dicitur, quia tota triplici vanitati subiecta est, scilicet mutabilitati, mortalitati, iniquitati. Consentit huic Cornelius: dies vanitatis vocatur praesens vita, quia vanitati, id est, inanitati, mutationi, morti, miseris, peccatis obnoxia.*

Et quis non magnam dixerit humani genij malitiam, cum sciat homo vitæ suæ infallibilem breviter, & mortem, & tamen tantos pro venandis concupiscentijs suis tumultus moveat, rixas excitet, classica sonet? quid acturum putatis, si instar spirituum foret immortalis? aut saltem longam trecentorum, quingentorum, aut non gentorum annorum aetatem sperare posset? intolerabilis

planè foret humani generis fastus, ac petulantia, cui edomanda vitam hominis temporallem, ac brevem fieri necesse fuit, ut tam malitia, quam aliqua vis humanæ naturæ mala, & miseriæ abbreviarentur. Optime ad propositum nostrum Olympiad: *siquidem peccator est, qui decedit, peccare ultra iam desinit, verò fuerit iustus vitæ perfructur aeternæ, à torcularibus liberatus.*

Quid fa- cere im- mortalit.

Apud Corn. in c. 7.

Adeoque tam iustis, quam peccatoribus melior est dies mortis, die nativitat. Quia (ut bene Hugo observat) *dies mortis, est egressus de praesenti miseria; dies nativitat, est ingressus in illam. Si semel in hanc miseriarum fovem nascendo ingressus est homo, infallibili saltem egressus affecutione in miserijs suis, meli-*

VIII.

Hugo Card. hic.

Mors na- civitate.

se consolari poterit. *Opasti graviora, dabit Deus hinc quoque finem.*

Afflictos igitur & omni solatio destitutos, saltem vitæ brevitas, & mors (quæ est à vita, & miserijs egressus) consolari poterit. Maximum quod aliquis damnatis in inferno animabus ferre posset solatium, foret, si spes facere posset, obventuræ sibi mortis, quæ finem demum malis omnibus imponeret: *quæ rem namque homines mortem, & non inveniunt eam, & desiderabunt mori, & fugiunt mors ab eis. Abscisa ergo spes mortis, spem etiam*

Apo. 9. r. 6.

fini-

finienda miseria abscindit: ut enim nulla mors, nullus etiam est egressus e miserijs & torcularibus. Homini autem viatori hanc praestitit Deus gratiam, ut repletus quidem multis miserijs, saltem brevi vivens tempore, de acceleranda liberatione sua non diffideret.

IX. Dic mihi obsecro, utrum captivo consolabilius, si carcer ipsi perpetuus, vel ad certum, & breve tantum tempus determinatus, fuerit denuntiatus? quid corpus, nisi anima foetidus carcer? hunc carcerem non perpetuum, sed citius effringendum optabat ille, qui alto exclamavit suspirio: *Cupio dissolvi, & esse cum Christo.* Mors enim nihil aliud est, quam exitus de carcere, ait Hugo Card. Quid a patria exul, & proscriptus, inter arumnas exilij sui magis ingeminat, & suspirat, quam ut postliminio reverti, & exilij sui finem videre sibi liceat? non mortem horreatis exules filij Eva, est enim mors (eodem auctore teste) *Finis exilij.* Quid homini laborioso optatius, quam ut absterfo semel, per pondus diei & astum tolerato, sudore, a labore respirare, & quiescere sibi liceat? quid est mors, nisi

diuturnis laboribus, & periculis pene fractus, latus tandem ad littus navem applicat. Quid est vita? molesta navigatio, Ad portum quid mors? Ad portum applicatio. cum applicatio. Nil radiosius viatori, quam si in via longis uti ambagibus, vel subsistere omnino cogatur, in terris alienigenarum detinendus. Quid est mors? nisi peregrinationis finitio. Magno gravatus pondere, & onere pressus, maxime se illi obstrictum fatetur, qui citius ex humeris onus tollit. Ponderus grave & onus est corpus hominis, juxta Sapientis oraculum: *Corpus, quod corrumpitur, aggravat animam.* Factus sum mihi met ipsi gravis, ait Job: dum nempe (ut observat Greg.) Homo a carne molestrat, a mente quaestiones met ipsum portat. Est autem mors oneris gravissimi, scilicet corporis depositio.

Tadiosum non minus, ac periculosum est equiti, effraeni & indomito insidere equo, qui vel umbraticus, a quo vis volante folio tremefactus, stat attonitus, nec calcarium stimulis, nec virgis cedens; vel excusso frano, in cursum toto effusus impetu, per devia & avia, in fossas & foveas, in extremum periculum, una secum praecipitat equitem. Equus lascivus, & indomitus, in voluptates effusus,

Min

sus,

P. Franc. Josephi Op. IV.

Mors exitus e carcere.

Philipp. 1. v. 23.

Hugo Card. in Ecclesiast. tit.

Finis exilij.

Laboris consummatio.

Peregrinationis finitio.

Sap. 9. v. 15.

Job. 7. v. 10.

Job. 20.

Greg. 8. mor. 6.

se. 20.

De equo
furi so
Ascensio

X.

De ruino
sa domo
liberatio.

sus, & effrænis, ad bonum vero umbraticus & pavidus, est caro hominis, quæ sicut ad bonum nullis agi potest stimulis, ita ad transilienda Dei mandata, nullis potest cohiberi habenis, mors autem equitem, animam, reddit securitati, est enim mors de equo furioso, id est, carne, descensio.

Qui domum inhabitat luteam, & ruinam proximam, vix securus capere somnum potest, pavidus ad quietem secedit, vel ventorum vehementiâ, vel inundantium aquarum impetu timens diruendam, unde nihil illi opratius, quam ex domo ruinosa in firmum migrare palatium. Domus lutea, ruinosa, & magnis fœtida sordibus, est corpus humanum, continuâ indigens & purgatione, & reparatione, hanc summa cum animi trepidatione hospes inhabitat anima, cui tamen contingit in morte, de ruinosa domo liberatio.

Quibus non infirmitatibus, morbis & affectibus cruciatur humanum corpus? pedes podagrâ, manus chyragrâ, pulmo phtysi, hepar hecticâ, splen hypocrontiâ, venter hydropisi, viscera torminibus, stomachus eructationibus, cor palpitationibus, collum anginâ, caput vertigine affligitur, corpus totum æstuantibus aduritur febribus, &c. Vix domum intrabis,

ubi non singultientem reperias infirmum: quis aut infirmis, & infirmitatibus sufficientes aut medicos aut medicinas subministrabit? At ecce una pro omnibus hisce dolorosis malis medicina infallibilis! sine auro & argento comparanda, quæ gratis, & sponte sese offert; & hæc est mors, *Omnium aegritudinum terminatio.*

Conqueritur homo de tot periculis, undique sibi imminentibus, & conspirantibus in eum tota elementorum universitate, ac inimicorum insidijs undique paratis. Sed in morte, uti omnis periculi, ita & metus terminus; est enim mors, *omnium periculorum evasio.* Tot nos circumdant mala, quæ undique nos premunt, mala culpæ, mala pœnæ, mala fortunæ, mala infamiae, mala persecutorum, mala bellorum, devastatorum, &c. Sed mors est *omnium malorum consumptio: est omnium vinculorum disruptio, debitorum solutio.* Et quod maxime appetit homo viator, *est reditus ad patriam, ingressus ad gloriam, e contrario nativitas est omnium malorum ingressio,* concludit Cardinalis à S. Caro.

Melior est ergo dies mortis, XI. die nativitatis. Quod etiam Ecclesiasticus confirmat: *Occupatio magna (alij legunt) molestia, in quietudo, ærumna) creata est omnibus* Eccl. 40. v. 1.

*Nativi-
tatis
ca.*
 bus hominibus, & jugum grave super
 filios Adam à die exutis de ventre
 matris eorum, usque in diem sepultu-
 ra in matrem omnium. Mala, quae
 homo trahit à matre in nativita-
 te, tollit terra mater in morte,
 & in sepulturâ; ut nativitatem,
 in hominem novercam, matrem
 verò propitiam, vocare mor-
 tem liceat. Illa enim nos tor-
 cularium pressuris subijcit, hæc
 subtrahit; illa concludit carce-
 ri, hæc liberat; illa in exilium
 proscrit, hæc revocat; illa la-
 boribus aggravat, hæc suble-
 vat; illa in mare jactat, hæc ad
 portum applicat; illa peregrina-
 tionem incipit, hæc finit; illa
 grave onus imponit, hæc depo-
 nit; illa furiosum equum facit
 ascendere, hæc descendere; il-
 la domum ruinofam facit inha-
 bitare, hæc evitare; illa infirmi-
 tates inchoat, hæc terminat; il-
 la pericula adit, sed hæc evadit,
 illa malum omne struit, hæc
 consumit; illa vincula injicit,
 hæc dissolvit; illa debitum mor-

tis contrahit, hæc solvit; illa
 recedit à patria, hæc redit; illa
 egreditur è paradyso, hæc ad
 gloriam ingreditur.

Misericordiam igitur & Ju-
 stitiam cantabo tibi Domine, *Mors in-
stitem &
misericor-
diam Dei
manifestat.*
 qui Prothoplastâ nostrum è pa-
 radyso ejectum, & veste inno-
 centiæ originalis exutum, ita
 cum posteris suis in arumnas &
 miseras innumerabiles detrusti-
 sti, ut brevi eorum esset speran-
 dus finis; & ita torcularium
 gravium pressuras nobis immit-
 tis, ut tamen tabernacula, in
 quibus nulla est pressura, nobis
 brevi adeunda reservares. In
 torcularibus igitur prementi-
 bus positi, ad illa tabernacula
 suspiremus, in quibus nulla est
 pressura, sed quæ sponte & ab-
 undanter cœlestem distillant
 consolationem, quæ omnem
 absorptura vitæ hujus arumno-
 sæ amaritudinem; aternâ
 nos recreabit dulce-
 dine, Amen.

